

AVIZ

referitor la propunerea legislativă pentru completarea Legii nr.286/2009 privind Codul penal

Analizând propunerea legislativă pentru completarea Legii nr.286/2009 privind Codul penal (b345/23.06.2020), transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr.XXXV/2660/29.06.2020 și înregistrată la Consiliul Legislativ cu nr. D688/30.06.2020,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.1 lit.a) din Legea nr.73/1993, republicată și art.46(2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil propunerea legislativă, cu următoarele observații și propuneri:

1. Propunerea legislativă are ca obiect completarea Legii nr.286/2009 privind Codul penal, cu modificările și completările ulterioare, în sensul stabilirii unor noi variante agravate pentru infracțiunile prevăzute la art.193 - Lovirea sau alte violențe, la art.224 - Violarea de domiciliu și la art.371 - Tulburarea ordinii și liniștii publice.

Potrivit Expunerii de motive, soluțiile legislative propuse au avut în vedere faptul că „trebuie reevaluate criteriile de apreciere a pericolului social generat de creșterea numărului infracțiunilor cu violență și a celor comise în grup organizat, în sensul înăsprii pedepselor pentru acest tip de încălcări ale legii”.

Prin conținutul său normativ, propunerea legislativă face parte din categoria legilor organice, fiind incidente prevederile art.73 alin.(3) lit.h) din Constituția României, republicată, iar în aplicarea dispozițiilor art.75 alin.(1) din Legea fundamentală, prima Cameră sesizată este Senatul.

Precizăm că, prin avizul pe care îl emite, Consiliul Legislativ nu se poate pronunța asupra oportunității soluțiilor legislative preconizate.

2. La pct.1 al articolului unic, pentru respectarea normelor de tehnică legislativă, **partea dispozitivă** trebuie reformulată, astfel:

„1. După alineatul (3) al articolului 193 se introduc două noi alineate, alin.(4) și (5), cu următorul cuprins:”.

Observația este valabilă, în mod corespunzător, și **pentru partea dispozitivă a pct.2.**

3. Referitor la norma propusă la pct.1 al articolului unic pentru art.193 alin.(4) teza a doua, întrucât noțiunea de „grup organizat” nu este definită în Codul penal, dispoziția nu întrunește condițiile de claritate și previzibilitate specifice unei norme de incriminare.

În cazul în care s-a avut în vedere, de fapt, situația în care infracțiunea este săvârșită de către o persoană care face parte dintr-un **grup infracțional organizat**, noțiune definită la art.367 alin.(6) din Codul penal, este necesară reformularea corespunzătoare a normei. Menționăm însă că, în această situație, pentru claritatea incriminării se impune reanalizarea soluției legislative propuse, astfel încât din text să rezulte cu precizie care este raportul dintre infracțiunea de lovire sau alte violențe săvârșită de o persoană care face parte dintr-un grup infracțional organizat și infracțiunea care intră în scopul respectivului grup.

Pe de o parte, precizăm că apartenența făptuitorului la un grup infracțional organizat nu ar justifica incidența variantei agravate propuse prin proiect în situațiile în care săvârșirea infracțiunii de lovire sau alte violențe nu are nicio legătură cu respectiva apartenență la grup.

Pe de altă parte, stabilirea unei variante agravate a unei infracțiuni în situația în care infracțiunea-scop a grupului ar fi tocmai respectiva infracțiune apare a fi în dezacord cu modul în care este reglementat în prezent raportul dintre infracțiunea de constituire a unui grup infracțional organizat - prevăzută la art.367 din Codul penal - și celelalte infracțiuni din Codul penal și din legile speciale.

Menționăm că, potrivit art.367 alin.(3), în cazul în care constituirea unui grup infracțional organizat este urmată de săvârșirea unei infracțiuni, **se aplică regulile privind concursul de infracțiuni**. Întrucât, prin ipoteză, grupul infracțional organizat se constituie în scopul comiterii respectivei infracțiuni, incriminarea drept variantă agravată distinctă a săvârșirii acesteia ca infracțiune-scop a grupului ar

putea avea semnificația unei duble agravări a răspunderii pentru aceeași cauză. În plus, prevederea acestei soluții numai pentru anumite infracțiuni nu ține seama de necesitatea asigurării unității reglementărilor în materie.

Având în vedere cele reținute mai sus, soluția legislativă propusă la **pct.1** pentru art.193 alin.(3) teza a doua trebuie reanalizată și reformulată în mod corespunzător.

Observațiile sunt valabile și pentru normele propuse la **pct.2 și 3** pentru art.224 alin.(4) teza a doua și, respectiv, art.371 alin.(2) teza a doua.

4. Referitor la art.193 alin.(5) astfel cum este propus la **pct.1 al articolului unic**, precizăm că, potrivit dispozițiilor art.159 alin.(1) din Codul penal, **împăcarea** intervine în cazul în care punerea în mișcare a acțiunii penale se face din oficiu, **numai dacă legea o prevede în mod expres**. Prin urmare, din text trebuie eliminată, ca superfluă, teza finală, potrivit căreia „împăcarea părților nu înlătură răspunderea penală”. În acest context, precizăm și faptul că denumirea corectă a instituției avute în vedere este „împăcarea”, și nu „împăcarea părților”.

Observația este valabilă și pentru tezele finale ale art.224 alin.(5) și art.371 alin.(3), astfel cum sunt propuse la **pct.2 și, respectiv, pct.3**.

5. La **pct.3 al articolului unic**, în plus față de observația de la punctul anterior din aviz, precizăm că și prima teză a normei propuse pentru alin.(3) este superfluă, întrucât art.371 nu prevede regula punerii în mișcare a acțiunii penale la plângerea prealabilă a persoanei vătămate. Prin urmare, nu este necesar ca textul să prevadă în mod expres că acțiunea penală se pune în mișcare din oficiu.

Pe cale de consecință, este necesară eliminarea din proiect a normei propuse pentru art.371 alin.(3), urmând ca **partea dispozitivă a pct.3 al articolului unic** să fie reformulată, astfel:

„**3.** După alineatul (1) al articolului 371 se introduce un nou alineat, alin.(2), cu următorul cuprins:”.

PREȘEDINTE

dr. Dragomir ILIESCU

București

Nr. 136/29.07.2020